

مرورنامه آزمون آزمایشی خلی سبز

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۰۵

مرحله چهارم

پایه یازدهم

نام درس	مباحث	مؤلف	ویراستار	از صفحه	تا صفحه
ریاضی و آمار	ریاضی و آمار دهم: کل کتاب صفحه ۹ تا ۱۱۷	احمد رضا رسولی	محسن فراهانی بردیا نصیری معراج صالحی نژاد امیررضا رحیمی محمد امین لطفی ماهان فنی فر	۲	۳
زبان و ادبیات فارسی	علوم و فنون ادبی دهم: کل کتاب صفحه ۱۰ تا ۱۰۷	زهره صادقی مالواجردی سیاوش خوشدل	زهره صادقی مالواجردی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۳	۵
عربی	عربی دهم: کل کتاب صفحه ۱ تا ۱۲۰	آریا ذوقی	مریم آقاییاری محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۶	۷
فلسفه و منطق	منطق دهم: کل کتاب صفحه ۱ تا ۱۲۳	مجید پیرحسینلو	شبیر قنبری محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۷	۱۰
روانشناسی	اقتصاد دهم: کل کتاب صفحه ۱ تا ۱۶۰	سارا شریفی	کوثر رعدی محمدحسین غلامی معراج صالحی نژاد پوریا منصوری	۱۰	۱۶

ویژه یازدهمی های ۱۴۰۴

اتحادها

- (۱) مجموع مربع: $(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$
- (۲) تفاضل مربع: $(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$
- (۳) مزدوج: $(a-b)(a+b) = a^2 - b^2$
- (۴) جمله مشترک: $(x+a)(x+b) = x^2 + (a+b)x + ab$
- (۵) چاق و لاغر (مجموع مرکب): $a^2 - b^2 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$
- (۶) چاق و لاغر (تفاضل مرکب): $a^2 + b^2 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$
- عبارت‌های گویا: کسرهایی که صورت و مخرج آن‌ها پس از ساده کردن، یک چندجمله‌ای باشد.

نکته

یک عبارت گویا زمانی معنی دارد که مخرجش صفر نباشد؛ مثال $\frac{x+2}{x+5}$ به ازای $x = -5$ تعریف نشده.

معادله درجه دوم: هر عبارت به صورت:

$$ax^2 + bx + c = 0$$

روش‌های حل معادله درجه دوم: (۱) تجزیه (۲) فاکتورگیری (۳) مربع کامل (۴) دلتا.

روش مربع کامل:

$$ax^2 + bx + c = 0 \Rightarrow x^2 + \frac{b}{a}x + \frac{c}{a} = 0 \Rightarrow (x + \frac{b}{2a})^2 = \frac{b^2}{4a^2} - \frac{c}{a} \Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{b^2}{4a^2} - \frac{c}{a}} - \frac{b}{2a}$$

روش دلتا:

$$ax^2 + bx + c = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

معادلات شامل عبارات گویا:

روش حل: ابتدا ریشه‌های مخرج را محاسبه می‌کنیم، سپس با استفاده از مخرج مشترک گرفتن و طرفین وسطین یک معادله درجه دو می‌سازیم و ریشه‌های مخرج را از جواب‌های به‌دست آمده در صورت وجود حذف می‌کنیم.

زوج مرتب: اگر مؤلفه اول دو زوج مرتب یکی بود، باید مؤلفه دوم هم یکی باشد.

تعریف تابع: فلش: اگر از مؤلفه‌ای دو فلش خارج شده، آن دو مؤلفه که به آن‌ها فلش وارد می‌شود، برابر باشند.

نمودار: هر خط موازی محورها، نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند.

ضابطه تابع درجه دو: $y = ax^2 + bx + c$

ضابطه تابع خطی: $y = ax + b$

ضابطه تابع کلی: $y = f(x)$

نمودار تابع خطی: به صورت یک خط y یا x و ...

نمودار تابع درجه: سهمی شکل، y یا x و ...

به دست آوردن ضابطه تابع با استفاده از دو نقطه $A(x_1, y_1)$ و $B(x_2, y_2)$:

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \Rightarrow y - y_1 = m(x - x_1) \text{ یا } y - y_2 = m(x - x_2)$$

$$-\frac{b}{2a} \Leftarrow y = ax^2 + bx + c$$

آمار: مطالعه نحوه گردآوری، سازماندهی تحلیل و تفسیر داده‌ها، برای استخراج اطلاعات و تصمیم‌گیری.

انواع متغیرها: کیفی، کمی، ترتیبی، فاصله‌ای، اسمی، نسبی

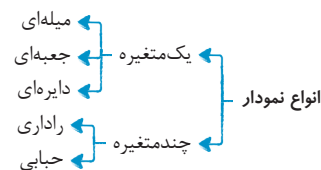
$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \quad \text{داده‌ها: } x_1, x_2, \dots, x_n$$

معیارهای گرایش به مرکز: (۱) میانگین:

(۲) میانه: اگر تعداد داده‌ها فرد میانه داده وسط و اگر تعداد داده‌ها زوج میانه میانگین در داده وسط

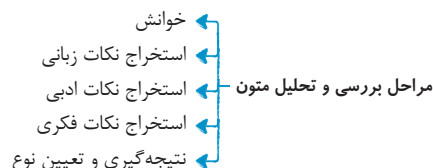
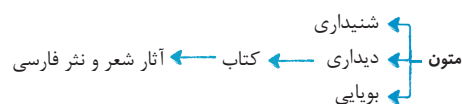
(۳) چارک سوم (Q_3): که از $\frac{3}{4}$ داده‌ها بزرگ‌تر باشد. (۴) چارک اول (Q_1): داده‌ای که از $\frac{1}{4}$ داده‌ها بزرگ‌تر باشد (۴) دامنه چارکی: $Q_3 - Q_1$.

معیارهای پراکندگی: (۱) انحراف از میانگین: جمع تفاضل فاصله‌ها از میانگین (۲) انحراف از معیار: جذر یا (جمع مربعات فاصله داده‌ها از میانگین تقسیم بر تعداد داده‌ها)

علوم و فنون ادبی

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

آهنگ شعر و وزن آن ← عامل انتقال احساسی و عاطفه (اندوه، شادی، امید، یأس، حیرت، تعجب)

ادراک حاصل از نظم

● واج‌آرایی: تکرار یک واج (صامت یا مصوت) به گونه مؤثر بر افزایش موسیقی و تأثیر سخن

● واژه‌آرایی: تکرار واژه‌ها در سخن

زبان‌های ایرانی: فارسی باستان (هخامنشیان ۵۵۹ تا ۳۳۰ ق.م) / فرمان‌ها و نامه‌های شاهان به میخی) / پارتی (اشکانیان تا اوایل ساسانی در شمال و شمال شرقی ایران) / پهلوی (زبان رسمی ساسانیان - متعلق به ناحیه پارس / آثار دینی زرتشتی با آثار غیردینی با رنگ دینی) / فارسی نو یا فارسی دری (پس از اسلام / بهره‌گیری از خط عربی / زبان دریاری سامانیان)

● مصراع‌ها از قطعه‌های کوچک و هماهنگ تشکیل شده‌اند.

● به هر یک از پاره‌های مصراع رکن می‌گویند.

● هر رکن از بخش‌های کوچک‌تری به نام هجا تشکیل شده است. (هجا مقدار آوایی است که دهان با یک بار باز و بسته شدن ادا می‌کند).

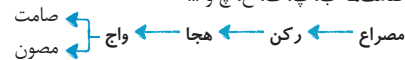
● هجا از واج پدید می‌آید (شکل نوشتاری واج را حرف می‌نامند).

● واج‌ها به دو دسته مصوت و صامت تقسیم می‌شوند.

● در زبان فارسی ۲۹ واج داریم که از این ۲۱ واج، ۶ تایشان مصوت هستند و ۲۳ واج دیگر، صامت هستند.

مصوت‌ها: «ا، ی، و» مصوت‌های کوتاه و «آ، ی، و» مصوت‌های بلند هستند.

صامت‌ها: ب، پ، ت، خ، چ و ...

هجاه در زبان فارسی به ۳ دسته تقسیم می‌شوند:

عنوان هجا	نحوه قرار گرفتن	نشانه	مثال
کوتاه	صامت + مصوت کوتاه	U	چو (چ) که (ک)، و
بلند	الف) صامت + مصوت کوتاه + صامت ب) صامت + مصوت بلند	—	گل، سر، دل یا، سی، مو
کشیده	الف) صامت + مصوت کوتاه + دو صامت ب) صامت + مصوت بلند + یک یا دو صامت	U— U—	بُرد، سبز، چهره دوست، آب، سبب

سجع: یکسانی دو واژه در واج یا واج‌های پایانی / وزن / یا هر دوی آن‌ها با هم است.

سجع هم در نثر و هم در شعر به کار می‌رود.

فایده آن ایجاد موسیقی در نثر افزایش موسیقی در شعر است.

انواع سجع: (۱) سجع مطرف ← یکسانی واج یا واج‌های پایانی ۲ واژه (سال - کمال)

(۲) سجع متوازن ← یکسانی وزن واژه‌ها (دام - روز)

(۳) سجع متوازی ← هم یکسانی واج‌های پایانی هم یکسانی وزن واژه‌ها (مال - سال)

← اوج در زمان سامانیان (سبک سامانی هم نامیده شده)

← رواج در سیستان و خراسان بزرگ (خراسان کنونی، افغانستان، تاجیکستان، ماوراءالنهر، ترکستان)

← سامانی

← شامل سه سبک فرعی برحسب زمان

← سلجوقی (بینابین و دارای برخی ویژگی‌های عراقی)

← سادگی

← کمی لغات عربی

ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی ← تفاوت تلفظ برخی واژه‌ها با امروز

← کهنه و مهجور بودن برخی واژه‌ها

← دو حرف اضافه برای یک متمم

← قالب عمده، قصیده / رواج مسمط، ترجیع‌بند، مثنوی و رشد غزل در اواخر دوره

ویژگی‌های ادبی شعر سبک خراسانی ← استفاده طبیعی و در حد اعتدال از آرایه‌ها

← سادگی قافیه و ردیف

← غلبه روح شادی و نشاط

← واقع‌گرایی و توصیفات طبیعی، ساده، محسوس و عینی

← معشوق زمینی

ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی ← سادگی فکر و کلام (عدم آمیزش با پیچیدگی‌های عرفانی، حکمی و فلسفی)

← روح حماسی

← سادگی و جنبه عملی پند و اندرزها

← مضمون، حماسه، مدح و اندرز

← نمونه‌ها: ترجمه تفسیر طبری، تاریخ بلعمی، التفهیم، شاهنامه منثور ابومنصوری

← محتوا: بیشتر علمی و گاهی حماسی، تاریخی، دینی

← ایجاز و اختصار در لفظ و معنا

← تکرار فعل و اسم به ضرورت معنی

← کوتاهی جملات

← لغات کم‌کاربرد در دوره‌های بعد

← لغات عربی کم‌تر

← افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

نثر سبک خراسانی

← اطناب (طولانی‌بودن جملات)

← تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار

← حذف افعال به قرینه

← افزایش کاربرد لغات عربی

← نمونه‌ها: کشف‌المحجوب، تاریخ بیهقی، قابوس‌نامه، سفرنامه ناصر خسرو، سیاست‌نامه، کیمیای سعادت

خط عروضی و قوانین آن

(۱) همزه آغاز یک هجا اگر تلفظ نشود، در خط عروض هم نباید نوشته شود ← «طاعتان آن» باید «طاعتان» نوشته و خوانده شود.

(۲) در خط عروضی باید حرکات (مصوت‌های کوتاه) گذاشته شود ← «من و او» باید «مَنْ او» نوشته شود.

(۳) حروفی که در خط هست اما به تلفظ در نمی‌آید، باید در خط عروضی حذف شود ← «هر چه بر نفس خویش» باید «هر چ بر نفس خیش» نوشته شود.

(۴) حروف مشدد را دو بار می‌نویسیم ← «درنده» باید «دررنده» نوشته شود.

تقطیع هجایی

(۱) مصراع‌ها را زیر هم می‌نویسیم. (۲) آن‌ها را به ارکان و سپس هجاها تقسیم می‌کنیم.

(۳) در این تقسیم‌بندی، باید در هر خانه، فقط یک مصوت وجود داشته باشد.

(۴) علامت هر هجا را زیر آن می‌نویسیم.

(۵) وزن شعر را با توجه به چینش موجود پیدا می‌کنیم.

موازنه: هم وزن بودن متقابل و یک به یک واژه های دو مصراع شعر یا دو جمله نثر
ترصیع: داشتن سجع متوازی میان واژه های متقابل دو مصراع شعر یا دو جمله نثر

عوامل گسترش زبان و ادب فارسی از قرن سوم تا میانه قرن پنجم در شرق و شمال شرق

- گرایش شاهان به جلب عالمان و ادیبان به دربار
- فتوحات غزنویان
- توسعه مدارس و مراکز تعلیم
- گسترش فارسی دری و آمیزش با کلمات و لغات مرکز و غرب ایران
- آمیزش لغات فارسی و عربی
- آمیختگی با واژه ها، نام ها و لقب های غیر رایج عصر غزنوی و سلجوقی

نیمه دوم قرن ششم

- گرایش به غزل سرایی
- ظهور شاعران آذربایجان (خاقانی و نظامی)
- شکل گیری حوزه ادبی فارس و نواحی مرکزی (عراق عجم)
- تنوع سبک و موضوعات

نثر فارسی پنجم و ششم

- بلوغ (قرن ۵) و کمال پختگی (قرن ۶) نثر ساده و رواج نثر مصنوع
- تألیف کتاب در موضوعات مختلف علمی و ...
- رواج فارسی نویسی در اثر گسترش عرفان و تصوف و تثبیت دبیران و نویسندگان ماهر خراسان و عراق در دولت سلجوقی
- نثر موزون (خواجه عبدالله انصاری، کشف الاسرار میبدی)
- نثر فنی (آرایه ها و امثال و اشعار فراوان و اصطلاحات علمی / ترجمه کلیده و دمنه نصرالله منشی)

حروف قافیه:

حرف یا حروف مشترکی که در آخر واژه های قافیه می آید.

قواعد قافیه:

قاعده ۱: هر یک از مصوت های «آ» و «و» می توانند به تنهایی اساس قافیه قرار بگیرند.
مثلاً در بیت زیر واژه های رعنا و ما هم قافیه هستند و حرف مشترک آن ها مصوت «ا» است.
صبا به لطف بگون آن غزال رعنا را / که سر به کوه و بیابان، تو داده ای ما را
قاعده ۲: گاهی یکی مصورت با یک یا ۲ صامت پس از خود، قافیه می سازد.
کی شعر ترانگیزد خاطر که حزین باشد؟ / یک نکته از این معنی گفتم و همین باشد.

واژه های قافیه حزین / همین

حروف قافیه: «بن» (مصوت + صامت)

تبصره: به آخر قافیه ممکن است یک یا چند حرف الحاق شود. حروف الحاقی نیز جزء حروف مشترک قافیه اند.

ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی / دل بی تو به جان آمد وقت است که باز آیی

ا + بی حرف قافیه

ا حرف اصلی

بی حروف الحاقی

حروف الحاقی:

(۱) شناسه ها (۲) ضمائر متصل (۳) پسوندها (۴) مخفف صیغه های زمان حال بودن (حـ / ی / یم / ید / سند / ۵) «ی» آخر بعضی از واژه های مختوم به «ا» و «و» مثلاً
واژه هایی مثل خدای / جای / موی / بوی (۶) نشانه های جمع: ان / ات / ین (۷) «ن» نشانه مصدر: دیدن، چیدن و ...
برای پیدا کردن قافیه هر شعر ابتدا به سراغ ردیف می رویم بعد سراغ واژه های قافیه می رویم و در آن ها اول حروف الحاقی و سپس حروف اصلی را مشخص می کنیم.
قافیه درونی: وقتی درون مصراع ها قافیه بیاوریم، قافیه درونی داریم: مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من دولت پابند شدم
ذوقافیتین: بعضی ابیات دو قافیه دارند به این ها ذوقافیتین می گوئیم: آتش است این بانگ نا نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد
قافیه در شعر نو: در شعر نو اختیاری است و شاعر در هر مصراع می تواند قافیه بیاورد و محدودیت شعر کهن را ندارد.

انواع جناس

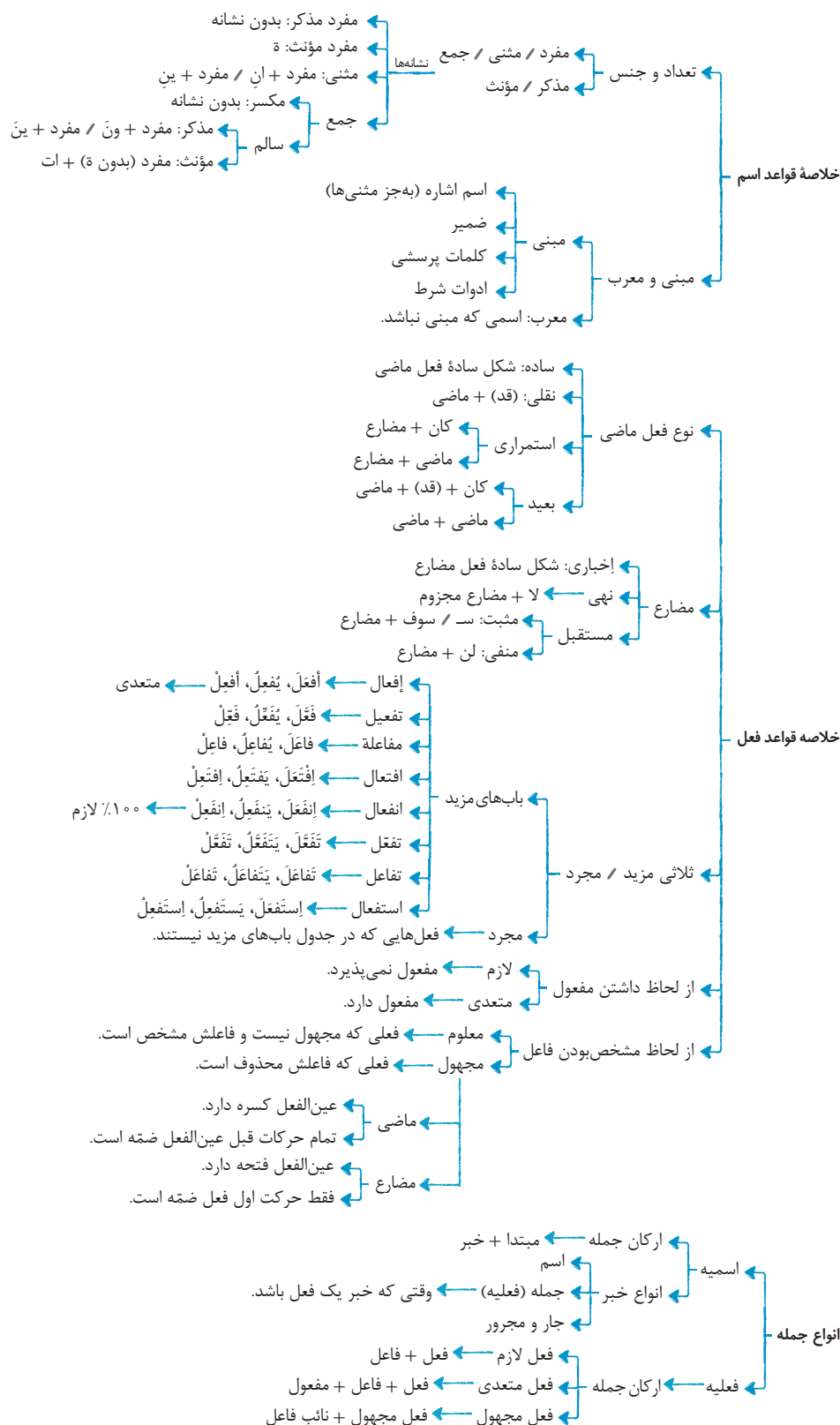
- همسان (تام): دو واژه با ظاهر و تلفظ یکسان و معنای متفاوت: خویش، خویشاوند / خویش، خود
- ناهمسان (ناقص)

- اختلافی: ناهمسانی در یک واج به غیر از مصوت های کوتاه سلامت / ملامت - یاد / یار - بازار / بیزار
- افزایشی: داشتن یک صامت بیشتر نسبت به واژه دیگر گاهی یک مصوت کوتاه همراه با آن، مدام / آیین / آینه
- حرکتی: ناهمسانی در مصوت های کوتاه، مُلک / مُلک - گُل / گُل

اشتقاق و هم ریشه بودن واژه ها: عالم / معلوم / تعلیم / استعمال

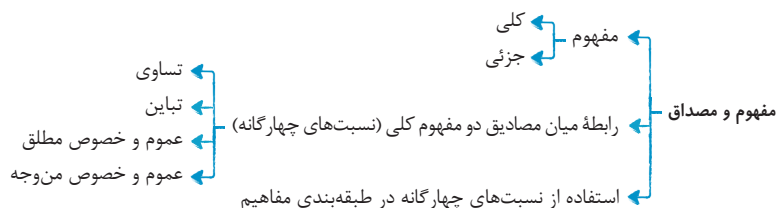
واژه های دارای اشتقاق گاهی جناس هم دارند: مساجد / ساجد

قواعد

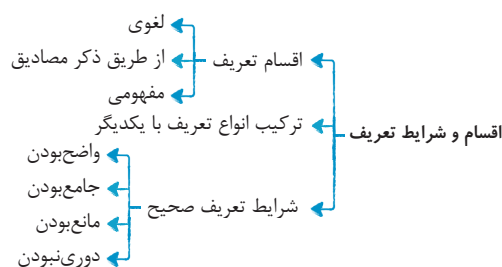

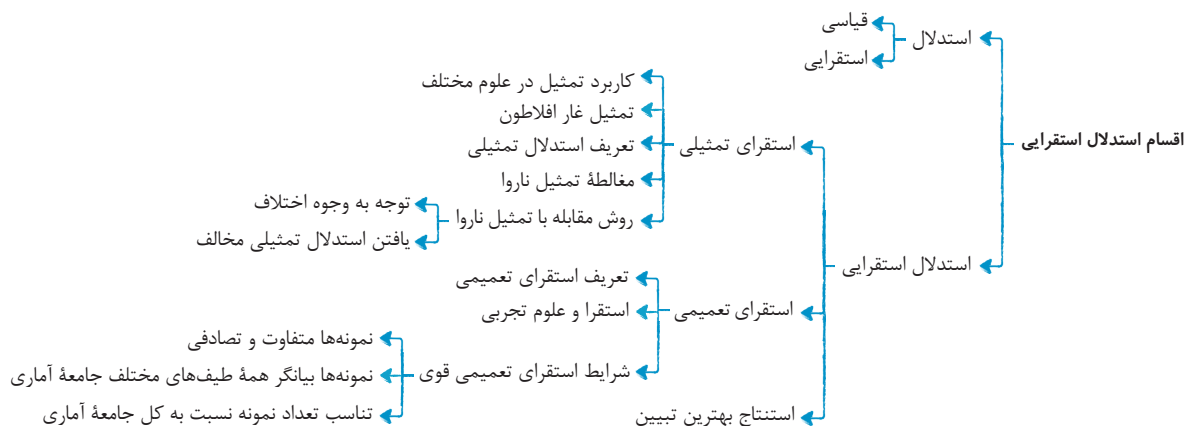
درس ۳: مفهوم و مصداق

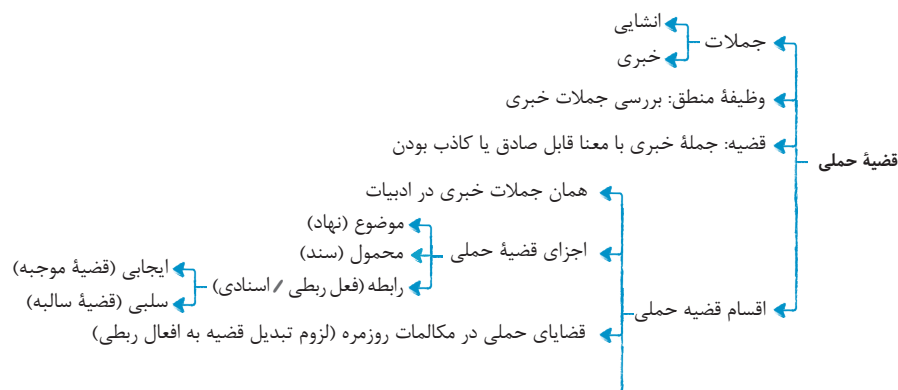
درس ۴: اقسام و شرایط تعریف

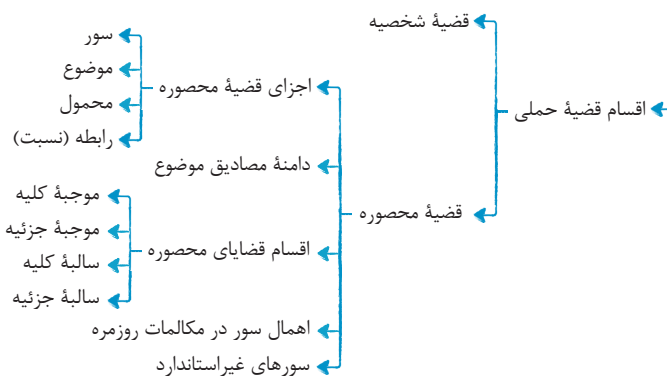

درس ۵: اقسام استدلال استقرایی

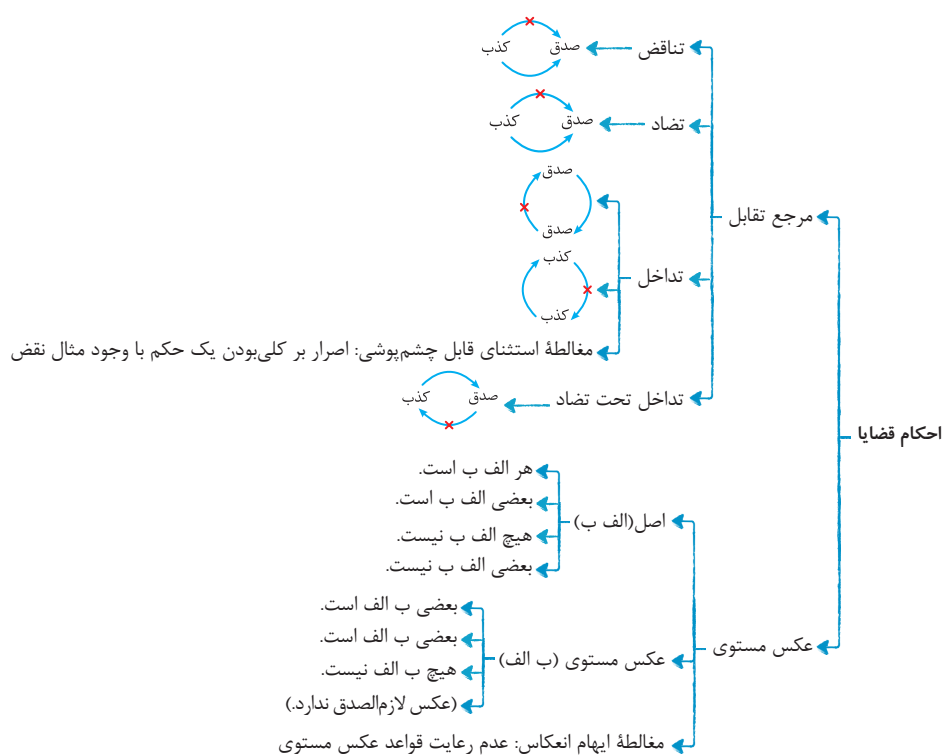

درس ۶: قضیه حملی

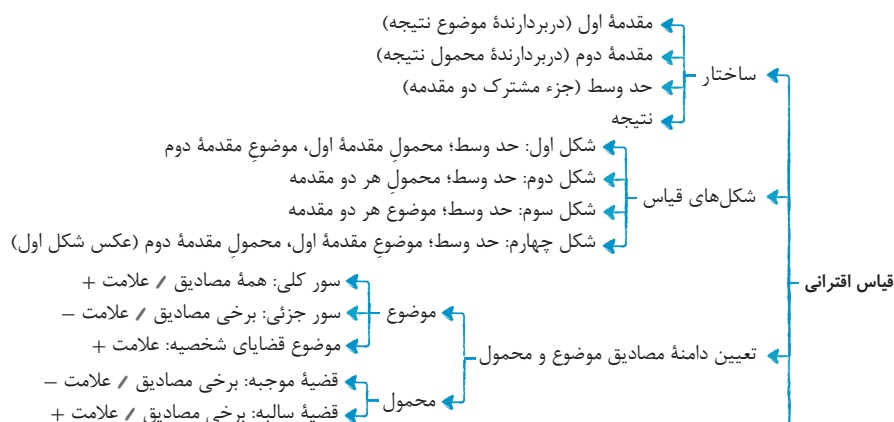

درس ۷: احکام قضایا

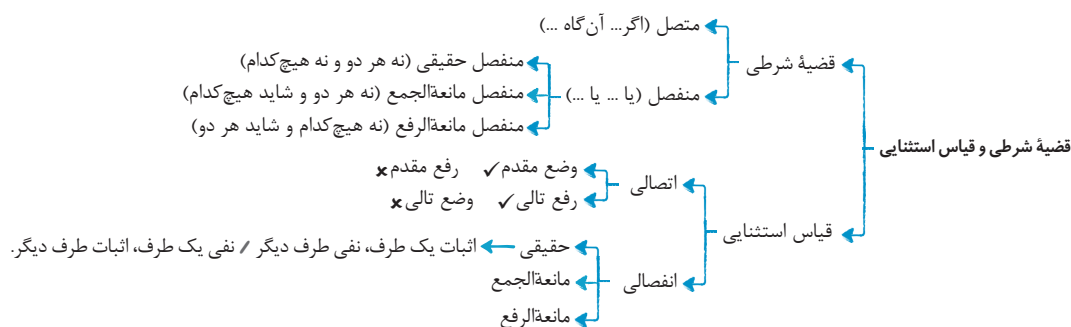
درس ۸: قیاس اقترانی

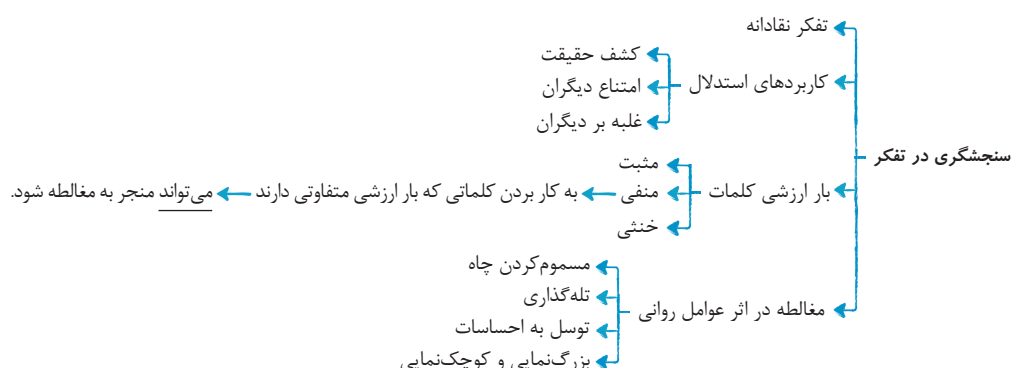

- گام اول: تکرار حد وسط (لفظی و معنایی)
- گام دوم: رعایت قانون نتیجه قیاس
- اعتبارسنجی قیاس اقترانی
 - گام سوم (شرط اول کتاب): سالبه نبودن هر دو مقدمه
 - گام چهارم (شرط دوم کتاب): منفی نبودن حد وسط در هر دو مقدمه
 - گام پنجم: (شرط سوم کتاب): در صورت مثبت بودن موضوع یا محمول نتیجه، مثبت بودن همان مورد در مقدمات.

درس ۹: قضیه شرطی و قیاس استثنایی

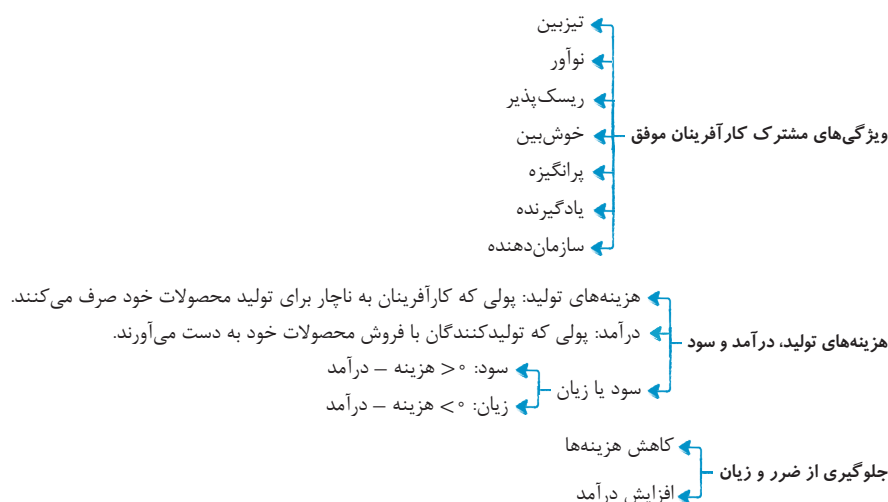

درس ۱۰: سنجشگری در تفکر

اقتصاد

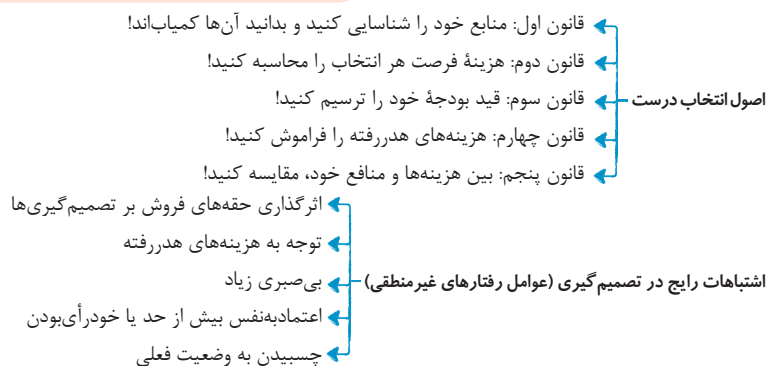
درس ۱: کسب و کار و کارآفرینی

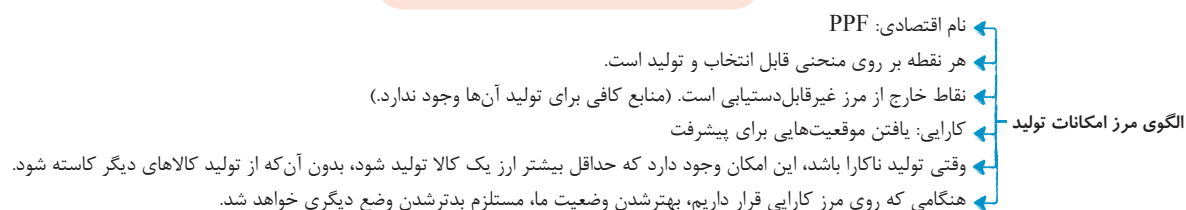
درس ۲: انتخاب کسب و کار

درس ۳: اصول انتخاب درست

درس ۴: مرز امکانات تولید

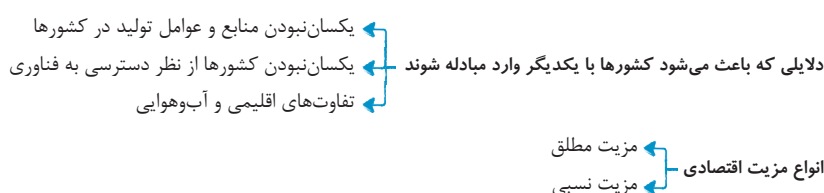
درس ۵: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟

درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

درس ۷: تجارت بین‌الملل

- کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱ قانون ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی را اعلام کرد.
- در اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.
- در دهه ۷۰ قرن بیستم، ایالات متحده به سیاست‌های حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد روی آورد.
- کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.
- در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور قرارداد گات را امضا کردند و بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.
- در سال ۱۹۹۲، آمریکا، کانادا و مکزیک، پیمان تجارت آزاد (نفتا) را امضا کردند.
- ممنوع کردن راه‌های تأمین کالاهای وارداتی
- ممنوع کردن بازارهای فروش کالاهای صادراتی
- فاصله گرفتن از وضعیت تک‌محصولی
- فراهم کردن امکان تأمین بعضی نیازهای مهم و اساسی در داخل کشور
- توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان

♦♦ درس ۸: رکود بیکاری و فقر ♦♦

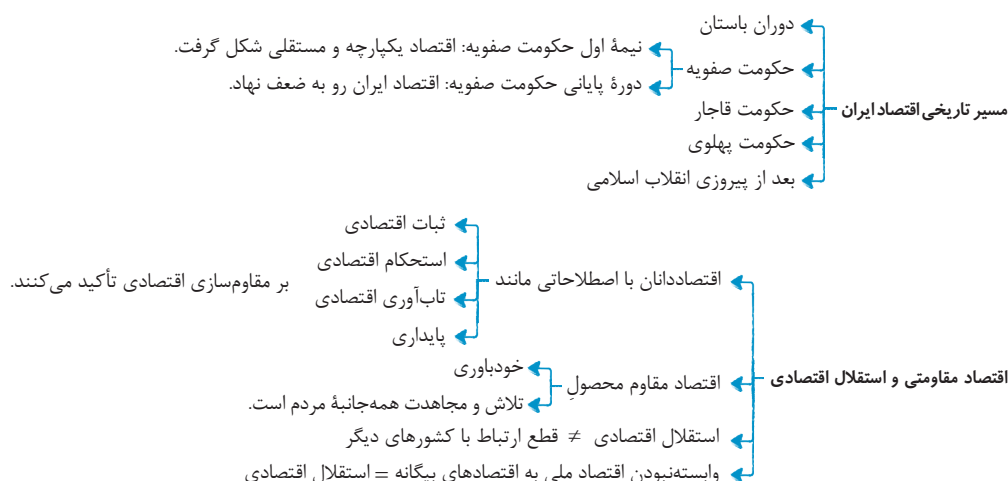
- کل جمعیت
 - پایین‌تر از ۱۵ سال
 - بالا تر از ۱۵ سال
 - غیرفعال
 - فعال
 - شاغل
 - بیکار
- انواع بیکاری
 - بیکاری اصطلاحی
 - بیکاری فصلی
 - بیکاری ساختاری
 - بیکاری دوره‌ای
- انواع فقر
 - فقر نسبی
 - فقر مطلق
- از وظایف دولت‌ها در هر کشوری
 - اجرای سیاست‌های فقرزدایی
 - برقرار کردن عدالت

♦♦ درس ۹: تورم و کاهش قدرت خرید ♦♦

- مرحله ۱: مبادله کالا با کالا (پایاپای یا تهاتری)
- مرحله ۲: گزینش کالاهای خاص به عنوان واحد پول
- تاریخچه پیدایش پول
 - مرحله ۳: پول فلزی
 - مرحله ۴: پول کاغذی
 - مرحله ۵: پول ثبتی (تحریری)، پول الکترونیکی و مجازی
- وظایف پول
 - وسیله پرداخت در مبادلات
 - وسیله سنجش ارزش
 - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش
 - وسیله پرداخت‌های آینده
- نقدینگی
 - چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول
 - حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول
 - شبه پول + حجم پول = نقدینگی
- تورم
 - فرمول محاسبه تورم: $100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}}$
 - نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد (فزونی تقاضا بر عرضه)
 - علل تورم
 - ناهماهنگ بودن افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید
 - در کشور ما: افزایش درآمدهای نفتی / نوسانات نرخ ارز
- انواع سیاست‌های پولی
 - انبساطی (در شرایط رکود گرفته می‌شود)؛ مانند خرید اوراق مشارکت در دست مردم
 - انقباضی (در شرایط تورم گرفته می‌شود)؛ مانند فروش اوراق مشارکت به مردم

♦♦ درس ۱۰: مقاوم سازی اقتصاد ♦♦

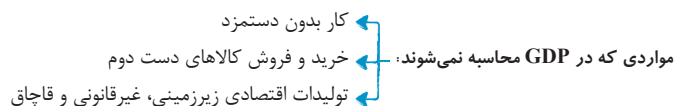

♦♦ درس ۱۱: رشد و پیشرفت اقتصادی ♦♦

تولید ناخالص داخلی (GDP): ارزش پولی همه کالاها و خدمات نهایی تولید شده در داخل مرزهای یک کشور در طول یک سال است.

تولید ناخالص ملی (GNP): ارزش پولی همه کالاها و خدمات نهایی که توسط مردم کشور در طول یک سال (چه ساکن در داخل و چه ساکن در خارج از کشور) است.

تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی (ملی) = تولید خالص داخلی (ملی)

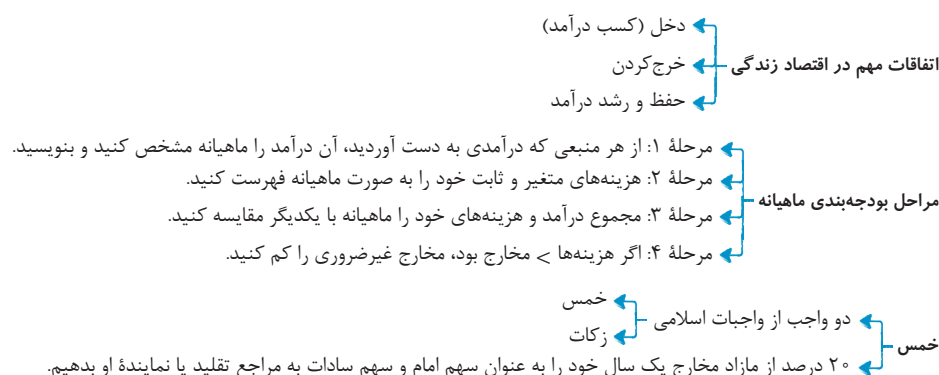
درآمد داخلی = درآمد سرانه جمعیت کشور

$\times 100 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل} - \text{تولید ناخالص داخلی سال جاری}}{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل}}$ نرخ رشد تولید

سهم دهک دهم = شاخص و وضعیت توزیع در آمد سهم دهک اول

♦♦ درس ۱۲: بودجه بندی ♦♦

♦♦ درس ۱۳: تصمیم‌گیری در مخارج ♦♦

♦♦ درس ۱۴: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری ♦♦

